

E. KORŽENEVSKAJOS VIRŠŪNĖ (7105M) - V. CETLIN MARŠRUTAS/PIETINE KETERA ATASKAITA LIETUVOS IR PABALTIOJO ALPINIZMO ČEMPIONATAMS 1991m. (rusų kalba)

ĮKOPIMO PASAS

Kopimo klasė – aukštuminė. Sunkumo kategorija 5A. Aukščių skirtumas 2905m. Kopimo valandų skaičius - 23 val. Nakvynių skaičius – 2 nakvynės. Išėjimas į maršrutą - 1991 07 27. Viršūnė - 1991 07 29. Sugrįžimas į bazinę stovyklą - 1991 07 30. Ataskaitos originalą sudaro: 15psl.- įkopimo pasas, trumpa kopimo rajono pažvalga, schema kopimo rajono, maršruto profilio schema, maršruto aprašymas, kopimo grafikas, įkopimo aprašymas, raštelis nuimtas nuo viršūnės (originalas), 7 nuotraukos.

Dalyviai: Aldona Skėraitytė – viena.

KOPIMO RAJONO APŽVALGA

E. Koženevskajos v. (7105m.) yra Pamyro kalnuose, Mokslų Akademijos šiaurės vakarų atšakoje, netoli (13km.) Komunizmo v. (7495m.) – Ismoil Somoni v., vietinis pavadinimas suteiktas 1998m. 1932m. mokslinė topografinė ekspedicija nustatė pagrindinius E. Korženevskajos v. orografinius parametrus, sudarė pirmąjį rajono žemėlapi. Šios viršūnės didžiulis apledėjimas priklauso Fortombeko ir Mušketovo ledynų baseinams. Jų šoniniai intakai giliai įsirižę į viršūnės masę, suformuoja stačius, neretai kabančius šlaitus. Sniego linija šiaurės Pamyro ledyno išsidėsčiusi 3600-3800m. aukštyje, Fedčenkos ledyno rajone 4200-4400m., o centriniame ir rytiniame Pamyro rajonuose ji pakyla iki 5200-5240m. aukščio. Šiaurės vakarų Pamyro Fedčenkos ir Moskvinos ledynų rajonuose kritulių kiekio iškritimui ir vietiniam klimatui įtakos turi Mokslų Akademijos kalnagūbrio barjerinis poveikis. Nors visas Pamyras randasi subtropinėje juostoje, tačiau didžiuliai aukščiai, iššaukiantys aukštuminį zoniškumą, apsprendžia klimato atšiaurumą didesnėje jo teritorijos dalyje. Tarp Moskvinos ir Valterio ledynų morenos 4200m. aukštyje yra įsikūrusios stacionarinės tarptautinės alpinistinės stovyklos (MAL). Prie šalia esančio ežerėlio, kurį maitina tirpstantys ledynai, pievelės žydi edelveisais, kiti aukštuminiai augalai. Gretimai įsikūrusioje Maskvos Valstybinio Lomonosovo v. Universiteto aukštuminėje mokslinėje bazėje dirba žymūs astrofizikai, biologai, matematikai.

Pav. 1. Bazinė stovykla znt Moskvinos ir Valterio ledynų morenos 4200m.

Ant Moskvinos (4200m.) ledyno morenos alpinistai patenka iš Džirgitalio arba Sulajevo pievelės malunsparniu arba pėsčiomis.

MARŠRUTO APRAŠYMAS

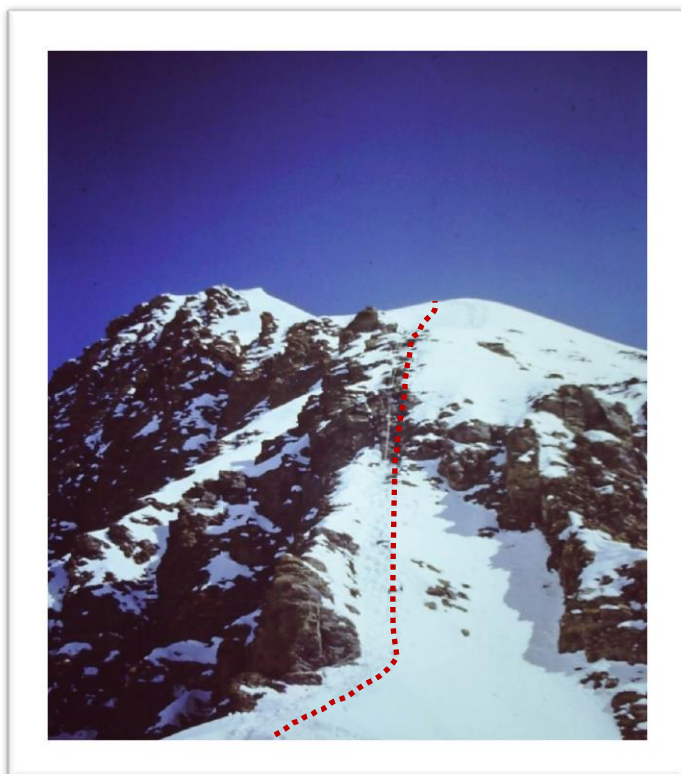
Maršrutas į E.Korženevskajos v. 5A s.k., pietine ketera prasideda nuo bazinės stovyklos (toliau - BS) 4200m, pereinant skersai Moskvinos ledyną. Praėjimo takas tarp įspūdingų „ledo adatų“ ir plyšių, aukščiau BS ledyno

yra markiruotas. Toliau eini gerai išreikštu taku, pasieki nuobiryną, po to išeini į vingiuotą lengvą uolų keterą E. Korženevskajos v. masyvo. Nuo keteros leidiesi žemyn į tarpeklį žemiau kabančio ledyno liežuvio. Nuobiryno taku kyli į viršų dešiniau iki nakvynių vietos 5100m. Vienok, šios nakvynės vietos nėra saugios. Prieš keliatą metų ir šiais metais liepos 26d. apie 14 val. 30min. iš 5700m. atskilo dalis kabančio ledyno ir ledo lavina užklojo palapines esančias ant 5100m. nakvynių vietos, taip pat ir alpinistus tuo metu kylančius ledo koluaru.

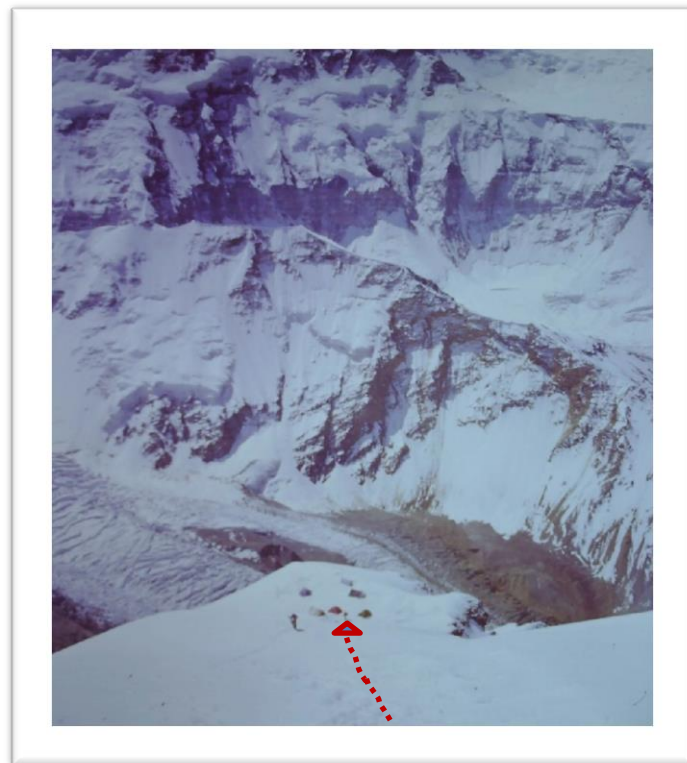
Pakilimas nuo nakvynių 5100m. iki 5300m. prasideda nuobirynu, po to siauru ledo tarpekliu, kopi pagal ledyno kraštą, arčiau uolų. Po prieš dieną nuėjusios ledo lavinos, apatinėje pakilimo dalyje nuslinko ledas ir liko apledėjusios uolos „avinų kaktos“. Viršutinė pakilimo dalis buvo užversta dižiuliais ledo luitais, sumaišytais su sniegu. Todėl yra saugiau įkurti nakvynių vietą aukščiau 5300m. (S1), arčiau uolų sienos. Nuo BS (4200m.) iki nakvynių vietos 5300m. kopti reikia 5-6val.

Toliau maršruto atkarpa nuo 5300m. iki 6100m. yra pavojinga dėl sniego ir akmenų lavinų. Rekomenduojama praeiti anksti ryte. Nuo nakvynių vietos 5300m. kopti į dešinę aukštyn įveikiant du stačius pakilimus išeinant į vadinamą ledyno „plato“. Einant per ledyną pasitaiko atvirų ledo plyšių, kurie lengvai yra praeinami per ledo tiltelius. Kylant aukštyn link uolinės sienos, pietinės E. Korženevskajos v. keteros iki nišos po uolomis (5800m) reikia įveikti statų sniego - firno pakilimą. Prie nišos yra vietos 4-5 palapinėms. Traversas nuo nišos - 5800m. iki 6100m. yra pavojingas dėl nuolatos lekiančių akmenų. Traverso atkarpos dalyje yra pakabintos „virvės turėklai“. Bet virvės senos, tarpais buvo nukirstos, pasibaigdavo. Nuo pietinės keteros – perėjos prasideda pakilimas į kairę apie 80m. stačia 70° uolų sieniele. Uolos yra tvirtos, patogios lipti, buvo pakabinta virvė. Toliau siaura sniego ketera reikia kopti iki 6300m. geros nakvynių vietos (S2). Nuo 5300m. iki 6300m. kopti užtrunka 6-7val.

Nuo 6300m. nakvynių vietos įprastai kopia į viršūnę. Iš pradžių kopį plačia sniego ketera aukštyn, išeinant į siaurą sniego ledo keterą. Kylant reikia įveikti keliatą

Pav. 2. Maršruto atkarpa pietine ketera nuo 6100m.

Pav. 3. Nakvynių vieta 6300m. aukštyje

stačių sniego pakilimų „vzliotų“, ledo plyšių. Iš dešinės sniego karnizai, iš kairės žemyn uolinė siena. Prieš pakylant į priešviršūninį bokštą, sutinkamos uolos (40m) su ledu ir sniegu. Apačioje prie uolų yra ledo plyšys. Į uolinį bokštą kopiama link dešinės aukšty, išeinant ant uolų viršaus. Čia yra sudėtas iš akmenų turas, lenta. Toliau eiti į kairę subyrėjusia uoline ketera apie 150 m. ant E.Korženevskajos viršūnės - 7105m padengtos sniegu. Nusileidimas – pakilimo keliu.

KOPIMO APRAŠYMAS

21 liepos. 1diena. Atvykimas malunsparniu ant Moskvinos ledyno morenos (4200m. - BS). Oras – debesuota.

22-23 liepos. 2-3 diena. Aklimatizacinis išėjimas iki 4500m - 4800m. Oras – žemi debesys, griaustinis.

24 liepos. 4 diena. Aklimatizacinis išėjimas ir užmetimas maisto, daiktų iki 5300m. su nakvyne (C1). Oras – mažai debesuota.

25 liepos. 5 diena. Nusileidimas nuo C1 iki BS. Oras - debesuota.

26 liepos. 6 diena. Poilsio diena.

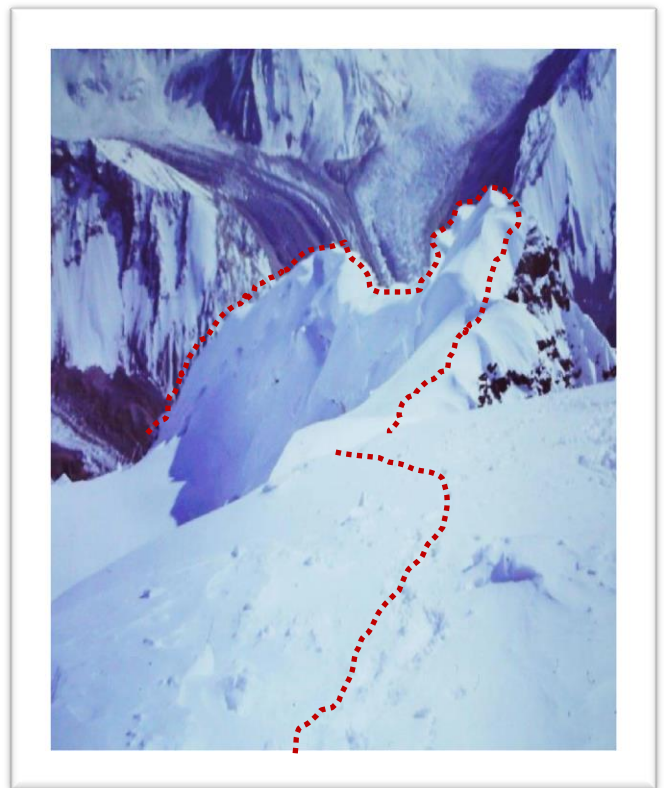
27 liepos. 7 diena. Išėjimas 9 val. 13val. – pasiekiau 5100m.aukštį., 14val.30 pasiekiau nakvynių vietą 5300m. aukštyje (C1). Palapinė buvo dalinai užversta sniego lavinos.

28 liepos. 8 diena. Išėjimas 6val. 30. Į įkopimą paėmiau : palapinę (pačios siūtą - 2,0kg), primusą (vokiškas), benzino - 1,2ltr., pūkinę „koją“, pūkuotę, inventorių ir maisto. 13val.30min. – pasiekiau nakvynių vietą 6300m. aukštyje (C2). 16 val. Labai pablogėjo oras, snigo, pustė, vėjas, matomumas apie 30m. Nakvynių vietoje žmonių nėra. Vėlai vakare apie 20val. grįžo nuo viršūnės MALo instruktoriai.

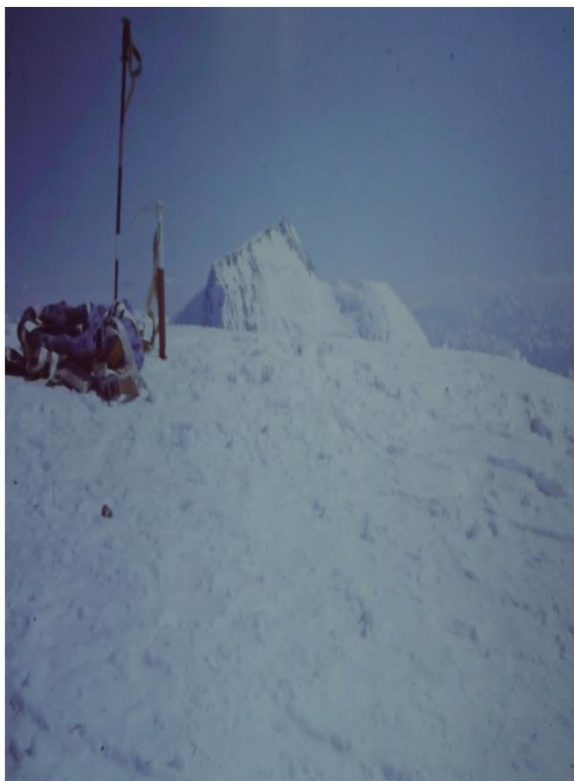
29 liepos. 9 diena. Išėjimas į viršūnę 10val. 30min. Oras geras. Inventorius – kuprinė, pūkinė liemenė, neperpučiama vėjo striukė, 2 ledo kabliai, katės, 2 kilpos, 40m. reipšniūras, 2m. savisaugos virvės, 4 karabinai, 1 ledkirtis, 1 slidžių lazda, termosas su arbata, sausų produktų. Viršūnę pasiekiau 15val. 20. Į nakvynių vietą 6300m C2 grįžau 17val. Oras – debesuota, pustė, vėjas.

30 liepos. 10diena. 9val. išėjimas žemyn nuo 6300m C2. 15val.30. grįžau į BS 4200m. Oras geras. Savijauta puiki.

PADĖKA. Esu dėkinga už konsultaciją apie maršrutą ir labai vertingus patarimus, moralinį palaikymą ekspedicijos metu Pamyro kalnuose Maskvos valstybinio Lomonosovo v. universiteto mokslinės ekspedicijos dalyviams, dirbusiems ant Moksvinos ledyno: prof. V.N. Pavlovui, I.V.Pavlovie, prof. A.A. Karacubai, G.M. Nikolajevui, N.N. Volodičievui, R.V. Ratnikovui, K. Gamapanovui, N. Sitonitei.

Pav. 4. Vaizdas nuo 7000m. žemyn. Nusileidimas ketera.

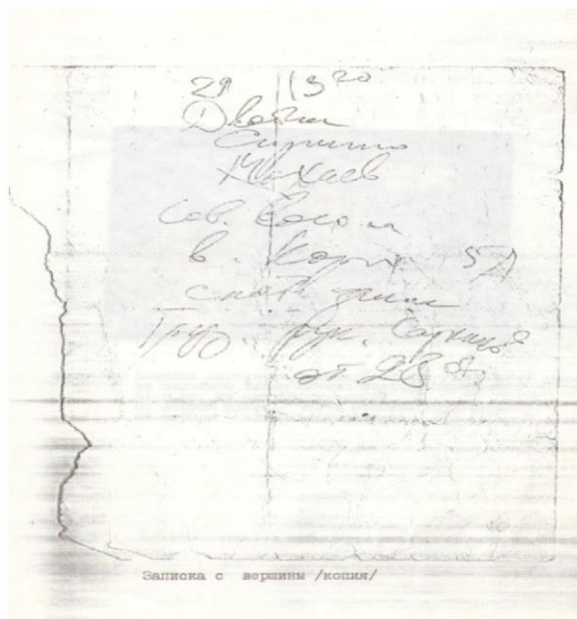
Pav. 5. Vaizdas nuo E. Korženevskajos v.. Tolumoje Komunizmo v. 7495m.

Pav. 6. A. Skėraitytė prieš škopimą į E. Korženevskajos v.

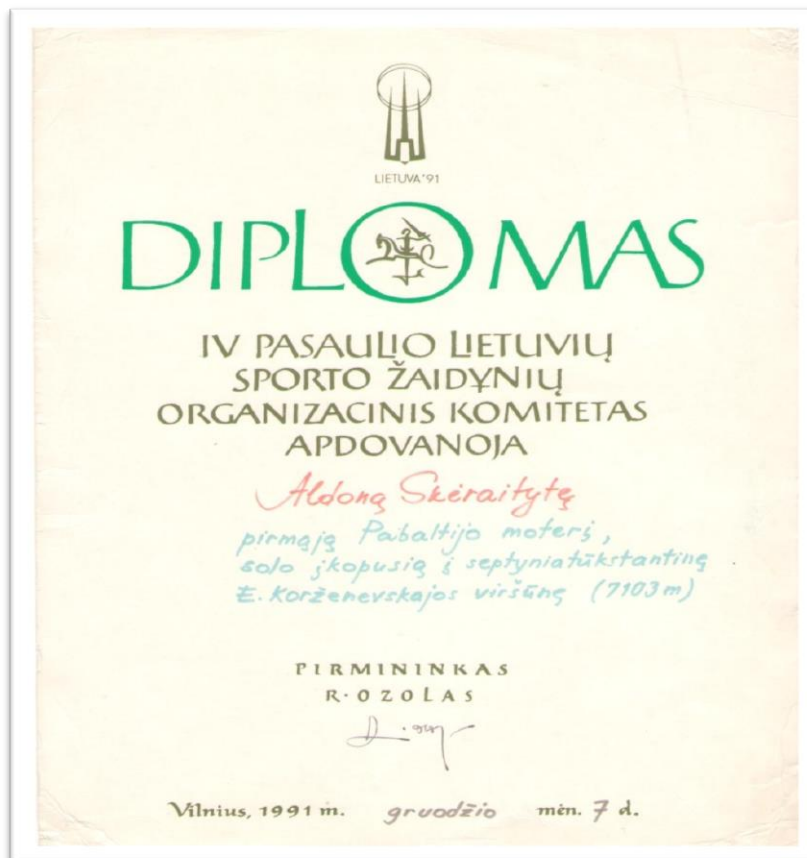

Pav. 7. Lavina 5300m. aukštyje.

Pav. 8. Raštelis nuimtas nuo E. Korženevskajos v.

Nuotraukos ir dokumentai iš asmeninio A. Skėraitytės archyvo.

1993 12 17

Sportas

13

Alpinistai sveikina naujus čempionus ir nepamiršta žuvusiųjų

Vlado Vitkausko įkopimas į Everestą pripažintas auksiniu. * Aldona Skėraitytė pagerbta tarp vyrų

Rygoje įvyko tradicinis, jau 35-ąs, Baltijos šalių alpinistų susitikimas. Kaip paprastai, susumuoti ir 1993 m. Baltijos čempionato rezultatai. Kadangi buvo daug gerų įkopimų, teisėjų kolegija turėjo iš ko rinktis.

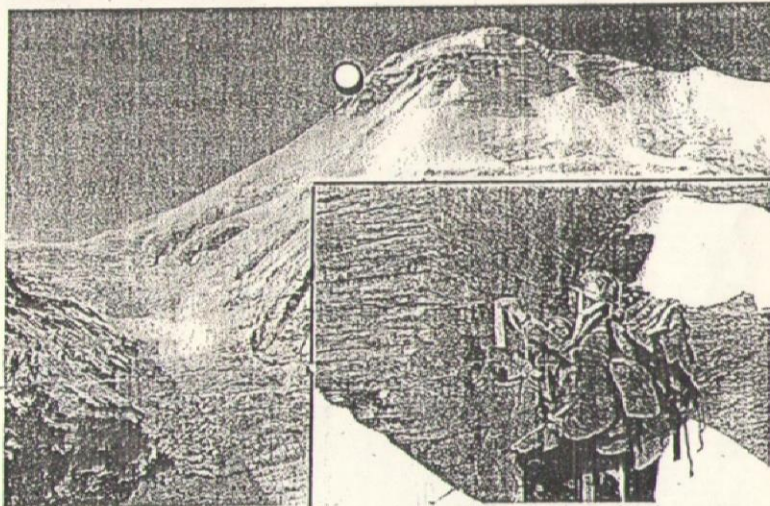
Aukštuminių įkopimų klasėje buvo net du prestižiniai įkopimai Himalajuose. Nepaisant latvių protestų, geriausiu buvo pripažintas Vlado Vitkausko įkopimas į Everestą. Antra liko septynių latvių ekspedicija į Dhaulagiri viršūnę. Jos aukščiausią tašką pasiekė trys alpinistai: Teodoras Kirsis (vadovas), Imantas Zaulas ir Ilgaras Paulas. Nepavyko geram latvių alpinistui ir senam mūsų draugui Peteriui Kuliui: 7 km aukštyje jis lėkė žemyn stačiu ledo slaitu, ir tik laimingas atsitiktinumas, kad susilaikė prieš ledkritį.

Trečia vieta pripažinta mūsų atkakliajai Aldonai Skėraitytei. Pernai ji viena įkopė į Korženevskajos viršūnę (7105 m) Pamyre ir tapo Baltijos šalių čempione. Šiomet Aldona, ir tai buvo daug sudėtingesnis kopimas, pasiekė Chan Tengrio viršūnę (6995m) Tian Šan-nyje. Aldona jau tikrai pribrendusi kopiti

ir aukščiau. Telieta jai palinkėti kopimų Himalajuose (ir, aišku, gerų rėmėjų!). Ketvirtroje vietoje liko kaunietis Andrius Peseckas, įkopęs į tą patį Chan Tengrį, tik porą savaitių vėliau. Penktas - latvis Guntis Irmnis, įkopęs į Dzeržinskio viršūnę (6713 m) Pietvakarių Pamyre.

Techninių įkopimų klasėje geriausiu pripažintas latvių komandos žygis į Karaul Či Tano viršūnę (4504 m) Tian Šan-nyje. Kopė Vilijus Bušas (vadovas), Edgaras Sablis, Janis Kraminis, Martinas Galzonas. Antroje vietoje - taip pat latvių komanda, pasiekusi Schoros viršūnę (5204m) Kaukaze. Tretį - jauni lietuviai alpinistai, įkopę į Koštai Tau (5150 m) Kaukaze: Artūras Bazys (vadovas), Gitis Baranauskas, Virmantas Drevinskas ir Saulius Vilijus. Ketvirtroje vietoje - latvio Kristapo Liepiušo žygis į Tarpu Chulio viršūnę (5660 m) Himalajuose.

Šiais metais latvių siūlymu susitikime kartu su alpinistais dalyvavo ir kalnų turistai. Geriausiu kalnų turistų žygiu buvo pripažintas penktos sudėtingumo kategorijos maršrutas Šiaurės Tian Šan-nyje (Ilona Gurtlava, Silva Locmerė, Ilzė Andersonė, Edgaras Sablis, Vilijus Bušas,

Dhaulagiris... Viršuje pažymėta vieta, kur žuvo Dainius Makauskas. Apačioje - Latvijos alpinistai ženklina šio kalno uolas jo atminimui

Janis Kramintas, Paulas Jubelis, Martinas Galzonas). Metas būtų ir Lietuvos alpinistams bei kalnų turistams suvienyti savo jėgas ir keliauti kartu į dabar jau daug sunkiau pasiekiamus kalnus.

Susitikimo "Balticum-93" metu buvo aptartos Baltijos šalių alpinistų bendradarbiavimo perspektyvos, prisiminti šių metų kopimai. Pernai kartu su Lietuvos

alpinistais į Everestą kopė ir latvis Aivaras Bojars. Deja, žiemą jis žuvo žygyje į Elbrusą. Gegužės 10 d. kopęs į Everestą Vladas Vitkauskas turėjo su savimi Aivarą nuotrauką ir mažytę Latvijos vėliavą. Neliko skolingi ir latviai: jie kopė į Dhaulagirį mūsų Dainiaus Makausko keliu ir viršūnės papėdėje pritvirtino prie uolų lentelę, skirtą Dainiaus, žuvusio 1990

m. spalio 31 d., atminimui. Toje vietoje liko ir Lietuvos bei Latvijos vėliavėlės.

Antradienį, gruodžio 22 d., 18 val. Martyno Mažvydo bibliotekoje Vilniuje bus galima susitikti su geriausiais Lietuvos alpinistais ir pažiūrėti skaidrių, kurių jie parsivežė iš kalnų.

Vilijus Šaduikis